

قانون آیین دادرسی کیفری نیروهای

مسلح ایران و فرانسه

دکتر عباس تدین

استادیار دانشکده حقوق دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز

عنوان قراردادی عنوان و نام پدیدآور	ایران، قوانین و احکام قانون آیین دادرسی کیفری نیروهای مسلح ایران و فرانسه / عباس تدین. تهران: خرسندی، ۱۳۹۴.
مشخصات نشر	۱۶۵ ص.
مشخصات ظاهری	978-600-114-486-8
شابک	فیبا
وضعیت فهرست‌نویسی	جرایم نظامی -- ایران
موضوع	آیین دادرسی جزایی -- ایران
موضوع	جرایم نظامی -- فرانسه
موضوع	آیین دادرسی جزایی -- فرانسه
موضوع	ایران -- نیروهای مسلح -- قوانین و مقررات
شناسه افزوده	تدین، عباس، ۱۳۵۷ -، گردآورنده
رده‌بندی کنگره	الف ۱۳۹۴ / ۱۲۸ ۳۷۵۸ / KMH
رده‌بندی دیویی	۳۴۳ / ۵۵۰۱۴۳
شماره کتابشناسی ملی	۳۹۵۱۸۸۶

انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه کتب فقهی، حقوقی و مجموعه قوانین

خیابان انقلاب - خیابان فخر رازی - خیابان لبافی‌نژاد - نرسیده به

خیابان دانشگاه - پلاک ۱۷۴ - واحد ۲

تلفن ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵-۶۶۴۹۰۵۸۴

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: www.Khorsandypub.com

قانون آیین دادرسی کیفری نیروهای مسلح ایران و فرانسه

دکتر عباس تدین

چاپ اول: ۱۳۹۴ - تیراژ: ۵۰۰ جلد - قیمت: ۹۰۰۰۰ ریال

شابک: ۸-۴۸۶-۱۱۴-۶۰۰-۹۷۸ ISBN: 978-600-114-486-8

فهرست مطالب

مقدمه	۹
بخش اول: قانون آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح ایران	۱۱
فصل اول. کلیات	۱۱
فصل دوم - تشکیلات دادسرا و دادگاه‌های نظامی	۱۲
فصل سوم - صلاحیت	۱۶
فصل چهارم - کشف جرم و تحقیقات مقدماتی	۱۷
مبحث اول - ضابطان نظامی و تکالیف آنان	۱۷
مبحث دوم - کارشناسی	۲۰
مبحث سوم - احضار	۲۱
مبحث چهارم - قرار بازداشت موقت	۲۱
مبحث پنجم - مرور زمان	۲۳
فصل پنجم - وکالت در دادسرا و دادگاه نظامی	۲۳
فصل ششم - ترتیب رسیدگی، صدور و ابلاغ رأی	۲۴
فصل هفتم - تجدیدنظر و اعاده دادرسی	۲۵
فصل هشتم - اجرای احکام	۲۶
فصل نهم - زندان‌ها و بازداشتگاه‌های نظامی	۲۷
بخش دوم: قانون آیین دادرسی نیروهای مسلح فرانسه	۲۹
بخش مقدماتی	۲۹
کتاب اول - سازمان و صلاحیت دادگاه‌های نظامی	
بخش اول - سازمان	۳۰
فصل اول - دادگاه ارتش در زمان صلح	۳۰
مبحث اول - ساختار	۳۰

۳۰	مبحث دوم - ترکیب
۳۱	مبحث سوم - شعبه تحقیق
۳۲	مبحث چهارم - اعضا
۳۳	مبحث پنجم - عدم صلاحیت ها
۳۴	مبحث ششم - سوگند
۳۴	مبحث هفتم - وکلای مدافع
۳۴	فصل دوم - دادگاه های نیروهای مسلح در زمان جنگ
۳۴	مبحث اول - دادگاه های سرزمینی نیروهای مسلح
۴۰	مبحث دوم - دادگاه های نظامی ارتشیان
۴۲	بخش دوم - صلاحیت
۴۲	فصل اول - در زمان صلح و خارج از سرزمین جمهوری فرانسه
۴۴	فصل دوم - در زمان جنگ
۴۵	فصل سوم - قواعد مشترک
	کتاب دوم - آیین دادرسی کیفری نظامی - مقررات مقدماتی
۴۶	بخش اول - اقامه دعوای عمومی و تحقیق
۴۶	فصل اول - در زمان صلح، خارج از سرزمین جمهوری فرانسه
۴۶	مبحث اول - پلیس قضایی و تحقیقات
۴۸	مبحث دوم - تحت نظر
۴۹	مبحث سوم - دعوای خصوصی و دعوای عمومی
۵۱	مبحث چهارم - مراجع تحقیق
۵۲	فصل دوم - در زمان جنگ
۵۲	مبحث اول - مقامات دارای اختیارات قضایی
۵۲	مبحث دوم - پلیس قضایی
۵۵	مبحث سوم - تحقیقات
۶۱	مبحث چهارم - بازداشت، تحت نظر و در اختیار قرارداد
۶۳	مبحث پنجم - دعوای خصوصی و دعوای عمومی
۶۵	مبحث ششم - مراجع تحقیق
۱۰۷	بخش دوم - شیوه رسیدگی مراجع دادرسی
۱۰۷	فصل اول - در زمان صلح و خارج از سرزمین جمهوری فرانسه
۱۰۹	فصل دوم - در زمان جنگ
۱۲۸	بخش سوم - طرق فوق العاده تجدیدنظرخواهی
۱۲۸	فصل اول - فرجام خواهی
۱۲۸	مبحث اول - در زمان صلح و خارج از سرزمین جمهوری فرانسه
۱۲۸	مبحث دوم - در زمان جنگ
۱۳۰	فصل دوم - فرجام خواهی به نفع قانون

۱۳۰	فصل سوم - درخواست‌های اعاده دادرسی
۱۳۰	مبحث اول - در زمان صلح و خارج از سرزمین جمهوری فرانسه
۱۳۰	مبحث دوم - در زمان جنگ
۱۳۱	بخش چهارم - احضارها و ابلاغ‌ها
۱۳۱	فصل واحد
۱۳۵	بخش پنجم - آیین دادرسی خاص در زمان جنگ
۱۳۵	فصل اول - آرای غیابی یا غیبت مجدد و تجدیدنظرخواهی در زمان جنگ
۱۳۵	مبحث اول - رأی غیابی در جنایات و جنحه‌ها در زمان جنگ
۱۳۹	مبحث دوم - رأی غیابی در خلاف‌ها در زمان جنگ
۱۴۰	مبحث سوم - غیبت مجدد در زمان جنگ
۱۴۰	مبحث چهارم - تجدیدنظرخواهی از آرای صادره در زمان جنگ
۱۴۲	فصل دوم - توقیف و ضبط اموال در زمان جنگ
۱۴۴	فصل سوم - شناسایی هویت محکوم در زمان جنگ
۱۴۴	فصل چهارم - ترتیب حل اختلاف در صلاحیت قضات و احاله از دادگاهی به دادگاه دیگر در زمان جنگ
۱۴۷	فصل پنجم - جنایات و جنحه‌های علیه منافع اساسی ملی در زمان جنگ
۱۵۲	بخش ششم - آیین دادرسی اجرایی
۱۵۲	فصل اول - اجرای احکام
۱۵۴	فصل دوم - اجرای مجازات‌ها
۱۵۴	فصل سوم - تعلیق اجرای احکام
۱۵۶	فصل چهارم - آزادی مشروط
۱۵۷	فصل پنجم - تعلیق و تکرار جرم
۱۵۸	فصل ششم - اعاده حیثیت و درخواست‌های تقدیمی برای تعیین ممنوعیت‌ها، محرومیت‌ها یا عدم اهلیت‌ها
۱۵۹	فصل هفتم - مرور زمان مجازات
۱۵۹	فصل هشتم - سجل قضایی
۱۶۰	فصل نهم - هزینه‌های دادرسی و الزام قضایی [حبس بابت ادای دین]
۱۶۰	بخش هفتم - مقررات مختلف
۱۶۰	فصل واحد

کتاب سوم - دژبان‌ها (پلیس نظامی) و دادگاه‌های دژبانی (دادگاه‌های ژاندارمری)

۱۶۱	بخش اول - دژبان‌ها (پلیس نظامی)
۱۶۱	فصل واحد - سازمان و صلاحیت‌ها
۱۶۱	بخش دوم - دادگاه‌های دژبانی (دادگاه‌های ژاندارمری)
۱۶۱	فصل اول - سازمان و صلاحیت

۸ ♦ قانون آیین دادرسی کیفری نیروهای مسلح ایران و فرانسه

- فصل دوم - آیین دادرسی پیش از جلسه دادگاه ۱۶۲
فصل سوم - آیین دادرسی در جلسه دادگاه ۱۶۳
فصل چهارم - قضاوت و انشای رأی ۱۶۴
بخش سوم: جدول مقایسه اجمالی قوانین دو کشور ۱۶۵

www.ketab.ir

مقدمه

نیروهای مسلح در هر کشور، وظیفه صیانت از تمامیت ارضی و حفظ و تأمین نظم و امنیت داخلی کشور را بر عهده دارند؛ از این روست که این نیروها، تابع نظم و انضباط خاصی قرار می‌گیرند که براساس آن، بتوانند به درستی، وظایف خود را در دفاع از امنیت و نظم کشور، ایفا نمایند. وضع قوانین و مقررات ویژه نیروهای مسلح، اعم از قوانین ماهوی و شکلی به منظور تضمین این اهداف همواره مورد توجه قانون‌گذاران کشورها قرار گرفته است. جرم‌انگاری افعال یا ترک افعال اعضای نیروهای مسلح و تعیین ضمانت اجرای کیفری در این قلمرو، در کنار تأسیس دادگاه‌های نظامی با آیین رسیدگی خاص برای رسیدگی به جرایم مربوط به وظایف خاص نظامی و انتظامی نیروهای مسلح، در بستر «قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح» و «قانون آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح» نمود یافته است.

در کشور ایران، مهم‌ترین و جدیدترین مقررات شکلی که بر عملکرد سازمان قضایی نیروهای مسلح اعم از دادسرا و دادگاه‌های نظامی، حاکم است، «آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح» است که به عنوان بخش هشتم قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲/۱۲/۴ (از ماده ۵۷۱ تا ۶۴۸) به همراه این قانون، از اول تیرماه یک هزار و سیصد و نود و چهار لازم‌الاجرا گردید. آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۹۳/۷/۸، مشتمل بر نه فصل و ۷۷ ماده است که علاوه بر کلیات، تشکیلات محاکم نظامی و صلاحیت، کشف جرم و تحقیقات مقدماتی، وکالت در دادسرا و دادگاه نظامی، نحوه رسیدگی در محاکم نظامی و اعتراض به احکام کیفری و درنهایت زندان‌ها و بازداشتگاه‌های نظامی را مورد توجه قرار داده است؛

بدیهی است، مواردی که مقررات ویژه‌ای برای دادرسی جرایم نیروهای مسلح مقرر نگردیده است، تابع مقررات عمومی آیین دادرسی کیفری است.

در کشور فرانسه، مهم‌ترین قانون در قلمرو قوانین نظامی، «قانون دادرسی جرایم نیروهای مسلح»^۱ این کشور است. این قانون، مشتمل بر چهار کتاب است که در کتاب اول به «سازمان و صلاحیت دادگاه‌های نظامی»، در کتاب دوم به «آیین دادرسی کیفری نظامی - مقررات مقدماتی»، در کتاب سوم به «مجازات‌های قابل اجرا توسط دادگاه‌های نیروهای مسلح و جرایم نظامی» و در نهایت، در کتاب چهارم به «دربان‌ها (پلیس نظامی) و دادگاه‌های دژبانی (دادگاه‌های ژاندارمری)» پرداخته شده است. از آنجا که کتاب سوم این مجموعه به مقررات ماهوی در خصوص تعیین جرایم نظامی و مجازات‌های قابل اجرا برای آنها اختصاص یافته و پیش از این، در قالب اثر جداگانه‌ای با عنوان «نگاهی به جرایم و مجازات‌های نیروهای مسلح ایران و فرانسه» توسط همین انتشارات در سال ۱۳۹۰ به زیور طبع آراسته شده است، در اثر حاضر به آن پرداخته نخواهد شد. در مجموعه حاضر که در سه بخش تنظیم شده، در بخش اول، مواد «آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح ایران» و در بخش دوم، مواد «آیین دادرسی جرایم نیروهای مسلح فرانسه» و در بخش سوم، «مقایسه تطبیقی قوانین دادرسی نیروهای مسلح ایران و فرانسه» ذکر شده است. هدف از تهیه این مجموعه، آشنایی خوانندگان و پژوهشگران با مقررات دادرسی نیروهای مسلح در کشور ایران و فرانسه و فراهم‌سازی بستر مطالعه تطبیقی در این دو نظام حقوقی است.

دکتر عباس تدین

اول مهرماه ۱۳۹۴